

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om nordiskt samarbete på försvarsmaterielområdet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och till lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan de nordiska länderna avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner det i mars 2015 undertecknade avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet. Avtalsarrangemanget ersätter delvis det avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet som ingicks 2001, och därför föreslås det också att riksdagen godkänner att det sistnämnda avtalet delvis ska upphöra att gälla.

Parterna har som mål att ingå ett nytt avtalsarrangemang som ram för samarbetet under de olika faserna i försvarsmaterielens livscykel och för eventuella nya eller uppdaterade befintliga arrangemang. Vidare mål är att bygga upp politiska och rättsliga ramar för ett utvidgat samarbete mellan parternas försvarsmaterielindustrier. Meningen är att samarbetsmöjligheterna inom försvarsmaterielområdet ska utnyttjas så effektivt som möjligt och att onödiga överlappningar ska undvikas.

De underavtal inom olika områden som ska ingås inom ramen för avtalsarrangemanget möjliggör ett djupare samarbete och skapar bland annat förutsättningar för gemensamma anskaffningar och projekt när det gäller försvarsmateriel. Underavtalen syftar till enhetligare myndighetsbestämmelser till exempel när det gäller exportkontroll och till större försvarsmaterielskompatibilitet och bättre förutsättningar för parternas försörjningsberedskap. Avtalsarrangemanget kan tillämpas också bilateralt med Danmark, Norge och Sverige.

I propositionen ingår lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om ett delvis upphävande av avtalet från 2001. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då depositariestaten Norge har tagit emot alla parters ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrument. De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	4
2.1 Samarbetsarrangemangen på försvarsmaterielområdet i de nordiska länderna	4
2.2 Reformering av avtalsarrangemanget kring försvarsmaterielsamarbetet	5
3 MÅLSÄTTNING	6
3.1 Målsättning	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4.1 Ekonomiska konsekvenser	7
4.2 Konsekvenser för företagen	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
5.1 Avtalsförhandlingarna.....	7
5.2 Beredningen av propositionen i Finland	8
DETALJMOTIVERING	9
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	9
2 LAGFÖRSLAG	14
2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet.....	14
2.2 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet	14
3 IKRAFTTRÄDANDE	14
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	15
LAGFÖRSLAG	16
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet.....	16
Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet	17
FÖRDRAGSTEXT	18
BILAGA	27
PARALLELLTEXT	27
Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet	27

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

De europeiska staterna är, oavsett försvarslösning, allt mer beroende av multinationellt försvarssamarbete för att utveckla, upprätthålla och använda sina militära kapaciteter. Det inbördes beroendet ökar också i de nordiska länderna och bland annat i statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse 2016 (SRR 7/2016) identifieras det nordiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetets centrala betydelse för Finland. Det internationella samarbetet inom försvarsmaterielområdet stödjer Finlands mål i säkerhets- och försvarspolitiken. Genom ett förbättrat försvarsmaterielsamarbete vill man säkerställa de för Finland centrala förutsättningarna för den militära försörjningsberedskapen. Målet är att i allvarliga störningssituationer och undantagsförhållanden trygga befolkningens uppehälle, produktion som är nödvändig och kritisk för landets näringsliv och för försvaret samt tjänster och infrastruktur.

Statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (2013) innehåller mål om hur produktion och tjänster som stödjer det militära försvaret ska tryggas och förutsätter att försvarsförvaltningen främjar det nordiska samarbetet i synnerhet när det gäller ammunitionslogistik och ammunitionsproduktion samt underhåll och lagring av försvarsmateriel. De internationella samarbetsprojekten syftar till att försvarsförvaltningen ska ta fram bilaterala och multilaterala försörjningsberedskapsarrangemang för att möjliggöra gemensam utveckling, delning och användning av militära kapaciteter. Beredskapen inför undantagsförhållanden grundar sig i Finland starkt på samarbetet mellan förvaltning och näringsliv och detta koncept vill man föra vidare till det nordiska samarbetet.

Såväl försvarsförvaltningen som försvarsindustrin har allt fler nätverk tillsammans med europeiska och nordiska aktörer. Samarbetet är nödvändigt för att Finland ska bevara sin konkurrenskraft och livsduglighet på området medan både den inhemska marknaden och världsmarknaden krymper och det globala konkurrensläget stramas åt. Samtidigt kräver den snabba utvecklingen inom försvarsteknologin kontinuerlig kompetensutveckling. För att bevara en tillräckligt bred inhemska bas i försvarsindustrin och försvarsteknologin krävs det följaktligen ett nära och multilateralt internationellt samarbete. Med samarbetet eftersträvas kostnadseffektivitet samtidigt som man försöker nå ett operativt, ekonomiskt, tekniskt och industriellt mervärde samt en kompatibilitet som framöver ska göra ett närmare och bredare samarbete möjligt mellan försvarsmakterna och försvarsindustrin i de nordiska länderna för att komplettera de nationella försvarslösningarna och kapaciteterna.

Bakom avtalsarrangemanget som lämnas till riksdagen för godkännande finns också EU-lagstiftningen på försvarsmaterielområdet, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG, nedan kallat försvars- och säkerhetsupphandlingsdirektivet, samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, nedan kallat direktivet om interna försvarsmaterielöverföringar. De ändringar dessa direktiv har medfört med avseende på försvarsanskaffningar och interna försvarsmaterielöverföringar kräver en uppdatering av det gällande nordiska avtalsarrangemanget.

Det omarbetade avtalet mellan de nordiska länderna Agreement between the Governments of Denmark, Finland, Norway and Sweden concerning Cooperation in the Defence Materiel Area, nedan kallat huvudavtalet, undertecknades av Danmarks, Finlands, Norges och Sveriges försvarsministrar i Arvidsjaur, Sverige den 10 mars 2015. Med avtalsarrangemang avses i denna proposition den avtalshelhet där de underavtal om de olika delområdena som förhandlas

separat ingår som integrerade delar i huvudavtalet. Underavtalen redogörs kort nedan i avsnitt 2.2.

2 Nuläge

Det är en naturlig trend att Europeiska unionens inre marknad inom försvarsmaterielområdet utvecklas i ett läge där den internationella konkurrensen skärps och man vill göra den inre marknaden effektivare. EU och Nato är centrala strukturer i det multilaterala samarbetet men det praktiska samarbetet när det gäller enskilda kapaciteter är ofta lättare i mindre ländergrupper (bland annat regionalt) eller bilateralt. Samarbetsforumen konkurrerar inte sinsemellan utan kompletterar varandra. Finlands mål är att delta i internationella samarbetsprojekt på säkerhets- och försvarsområdet inom ramen för centrala aktörer såsom Europeiska försvarsbyrån (EDA), Nato och det nordiska försvarssamarbetsarrangemanget, Nordefco (Nordic Defence Cooperation). Ur finländsk synpunkt kan EU-lagstiftningens möjligheter börja utnyttjas särskilt i samarbetet med de andra nordiska länderna, eftersom det redan finns befintliga strukturer, avtalsarrangemang och traditioner för det nordiska samarbetet på försvarsmaterielområdet. Det viktigaste samarbetsforumet är Nordefco vars verksamhet ligger till grund för det avtalsarrangemang riksdagen föreslås godkänna.

De senaste åren har det skett en tillnärmning i det nordiska samarbetet inom säkerhets- och försvarspolitikerna även om de säkerhets- och försvarspolitiska lösningarna skiljer sig från varandra. Island, Norge och Danmark är medlemmar i Nato, medan Finland och Sverige inte är det. Sverige, Finland och Danmark är medlemmar i EU, medan Island och Norge inte är det. Danmark har en reservation i fråga om EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) och deltar alltså inte i GSFP-verksamheten. De nordiska ländernas olika lösningar hindrar dock inte det praktiska samarbetet och länderna har till många delar en likartad uppfattning om förutsättningarna och utmaningarna avseende säkerheten. I ett uttalande från de nordiska utrikesministrarna (04/2014) konstaterades att strävan att stärka det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet i huvudsak grundar sig på en gemensam bred säkerhetsuppfattning. I samverkan kan de nordiska länderna stärka säkerheten inom sitt eget territorium och öka sitt inflytande i frågor som gäller främjande av den internationella säkerheten.

Som ett element i det nordiska försvarssamarbetet eftersträvas genom försvarsmaterielsamarbetet ett sådant operativt, ekonomiskt och tekniskt mervärde för försvaret som framöver möjliggör en närmare samverkan och ett närmare kapacitetssamarbete än i dagsläget mellan de nordiska försvarsmakterna, bland annat med avseende på gemensam utveckling, gemensamt underhåll och gemensam användning. Det att de nordiska länderna sinsemellan utvecklar sina kapaciteter kompletterar också samarbetet inom ramen för Nato och EU. Det praktiska samarbetet på försvarsmaterielområdet sker på stats-, myndighets- och företagsnivå såväl bilateralt som multilateralt. Strävan är att samarbetet ska omfatta de olika faserna i försvarsmateriels livscykel. Särskilt ett fördjupat nordiskt samarbete på myndighetsnivå betjänar vid sidan om upprätthållandet och utvecklingen av militära kapaciteter en komplement som för sin del möjliggör en effektivare samverkan inom utbildning, övningar, övervakningsuppgifter, materialupphandling och krishanteringsinsatser.

2.1 Samarbetsarrangemangen på försvarsmaterielområdet i de nordiska länderna

De nordiska ländernas försvarsministrar undertecknade den 5 november 2009 ett samförståndsavtal om ett nytt övergripande nordiskt försvarssamarbetsarrangemang (Memorandum of Understanding between the Ministry of Defence of the Kingdom of Denmark and the Ministry of Defence of the Republic of Finland and the Ministry for Foreign Affairs of Iceland and the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway and the Government of the Kingdom of Swe-

den on Nordic Defence Cooperation, Nordefco MoU). Samförståndsavtalet trädde i kraft den 5 december 2009 då också avtalet om att avsluta det tidigare nordiska försvarsmaterialarrangemanget (Nordac) trädde ikraft. Alla upphävdade samarbetsarrangemang inlemmades i Nordefco-samarbetet och Nordefco-samförståndsavtalet innehåller följaktligen tre vidsträckta samarbetsområden, dvs. försvarspolitik, insatser och kapaciteter. Målet är att inom dessa samarbetsområden stärka deltagarländernas nationella försvar, finna synergifördelar och främja effektiva samlösningar.

Mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige undertecknades den 2 december 1994 ett ramavtal om samarbete inom försvarsmaterielområdet (FördrS 90/1994) som möjliggjorde samarbete inom forskning, utveckling, underhåll och upphandling som gäller försvarsmateriel. Avtalet ändrades år 2000 så att det även möjliggör bilateralt samarbete och främjande av försörjningsberedskapsmålen. Det reviderade ramavtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete inom försvarsmaterielområdet (FördrS 1/2001) trädde i kraft den 7 november 2000.

I ramavtalet från år 2000 kom man överens om att i syfte att nå avtalets mål ingå ett samlösavtal på försvarsmaterielområdet och år 2001 undertecknades ett avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (FördrS 12–13/2003). Avtalet syftade till att skapa en politisk och rättslig struktur för att omstrukturera fördragsparternas samarbete inom försvarsmaterielindustrin till samnordiska produktionsföretag och i samband med att avtalet undertecknades undertecknade Finland, Norge och Sverige en bilaga om Nammo AS — Nordic Ammunition Company.

I avtalet avseende stöd till industrisamarbete har bestämmelserna om exportkontroll av den integrerade produktionen och om trygghet av leveranssäkerheten ansetts vara de viktigaste elementen. Vad exportkontrollen avser var syftet med avtalet att förenhetliga förfaranden och skapa gemensamma koncept för att underlätta de i avtalet avsedda samföretagens verksamhet och att förenkla överföringen av försvarsmateriel mellan parterna. I den integrerade produktionen var huvudtanken leveranssäkerhet, korsägarship och optimerade produktionslinjer. Dessa ansågs viktigare än en formell balans i handelsströmmarna och därför avstod man från stränga förpliktelser om motköp. I avtalet ingår det emellertid en möjlighet att följa upp hur handeln utvecklas och att vid behov också vidta åtgärder för att balansera handeln utifrån den i avtalet inbyggda strukturen. För tillämpningen och administreringen av avtalet inrättades en regeringskonsultationsgrupp (GCG).

2.2 Reformering av avtalsarrangemanget kring försvarsmaterielsamarbetet

Försvarsministrarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige tillsatte i november 2011 en nordisk arbetsgrupp för att omarbete avtalet avseende stöd till industrisamarbete. Bakom behovet av ett förnyat avtal fanns framför allt den tidigare nämnda EU-lagstiftningen om försvarsmateriel, men också att omsättningen av avtalet i praktiken inte till alla delar motsvarade målen. Avtalet avseende stöd till industrisamarbete syftade till att skapa en politisk och rättslig struktur för att vidga parternas samarbete inom försvarsmaterielindustrin, vilket också skedde, men inte egentligen inom ramen för avtalsarrangemanget. Avtalets bestämmelser om leveranssäkerhet och bilagearrangemanget har varit viktiga premisser särskilt med tanke på etableringen av det nordiska försvarsområdesföretaget Nammo AS. I övrigt har det i praktiken inte funnits behov av att tillämpa avtalsmekanismerna, såsom klausulerna om leveranssäkerhet eller exportkontroll.

Den tillsatta arbetsgruppen hade i uppgift att utarbeta ett omformat statsfördragsarrangemang där samarbetet omfattar de olika faserna i försvarsmaterielens livscykel och nya försvarsmaterielarrangemang skapas eller befintliga uppdateras. Våren 2013 beslutade avtalsländernas för-

svarsministrar att strukturen i det nya avtalet ska ändras så att det utarbetas ett generellt huvudavtal som alla fyra stater förbinder sig till. Vidare skulle det i avtalet integreras bilagor om de olika delområdena (såsom militär försörjningsberedskap, gemensam upphandling och exportkontroll av försvarsmateriel) som respektive land kan förbinda sig till från fall till fall. Den tidigare företagsvisa bilagestrukturen hade upplevts som besvärlig och tungrodd och den ville man frånga.

Förnyelsebehovet omfattade också en utmönstring av eventuella överlappningar och, å andra sidan, att binda samarbetet vid de befintliga Nordefco-strukturerna och Nordefco-avtalsarrangemanget. Det var ändamålsenligt att uppdatera avtalet avseende stöd till industrisamarbete också eftersom avtalet om ömsesidigt skydd och utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige (FördrS 12/2013, General Security Agreement, det generella säkerhetsskyddsavtalet, GSA) trädde i kraft den 9 februari 2013. I det omarbetade och för godkännande förelagda avtalsarrangemanget tillämpas detta generella säkerhetsskyddsavtal bland annat i fråga om utbyte och hantering av säkerhetsskyddsklassificerad information samt när det gäller besök i samband med det. Det allmänna syftet med säkerhetsskyddsavtalet är att underlätta fördragsparternas samarbete utan att undergräva skyddet för säkerhetsklassificerad information.

Som resultat av det beskrivna reformarbetet ingicks ett omarbetat avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet. Under beredningen av denna proposition har det förhandlats om tre underavtal till det förnyade avtalet som gäller enskilda delområden inom försvarsmaterielsamarbetet.

Underavtalet om gemensam upphandling av försvarsmateriel undertecknades i Helsingfors den 9 maj 2016 av aktörer bemyndigade av regeringarna i Finland, Sverige, Norge och Danmark. Som en väsentlig del i underavtalet ingår det tre modellavtal (Implementing Arrangement) för det praktiska genomförandet av gemensamma upphandlingsprojekt. Bestämmelserna i avtalet om gemensam upphandling grundar sig till många delar på förpliktelser som utgår från EU-lagstiftningen om försvarsupphandlingar. Syftet med bestämmelserna i avtalet och de bifogade modellavtalen är att säkerställa ett så smidigt och ändamålsenligt gemensamt upphandlingsförfarande som möjligt. Parterna ska bland annat se till att det inte finns hinder för den gemensamma upphandlingen i de nationella lagarna och upphandlingsförfarandena eller i nationell förvaltningspraxis.

Det avtalsarrangemang som nu föreläggs för godkännande ersätter till största delen avtalet avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet från 2001, men bestämmelserna i artikel 2 om leveranssäkerhet samt bilaga I om företaget NAMMO AS förblir i kraft mellan bilageparterna, tills dessa beslutar om annat. I praktiken ska bestämmelserna om leveranssäkerhet vara i kraft tills ett separat ersättande underavtal inom området försörjningsberedskap har förhandlats fram och satts i kraft mellan parterna. Förhandlingar om detta underavtal har förts mellan alla parter i huvudavtalet.

Bestämmelserna i avtalet från 2001 om exportkontroll av den integrerade produktionen ska täckas och ersättas av ett separat underavtal om exportkontroll. Förhandlingarna om detta avtal har inletts under den slutliga bearbetningen av denna proposition.

3 Målsättning

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att sätta i kraft avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet som också delvis avvecklar gäl-

lande avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige från 2011 avseende stöd till industri-samarbete på försvarsmaterielområdet. Det omarbetade avtalet syftar till att bygga upp politiska och rättsliga ramar för att utvidga och fördjupa samarbetet på försvarsmaterielområdet i normala förhållanden och under eventuella kriser. Enligt artikel 4 i avtalet ska det utarbetas underavtal som är integrerade delar av avtalet och som syftar till att stärka verksamhetsförutsättningarna för den nordiska industrin inom försvars- och säkerhetsområdet och förbättra försvarsförvaltningarnas myndighetssamarbete när det gäller försvarsmateriel under materielens hela livscykel.

För att fördjupa försvarsmaterielsamarbetet mellan de nordiska länderna är det ändamålsenligt att förenhetliga och försnabba myndighetsförfarandena mellan länderna bland annat för utbyte av information och smidigare exportlicensförfaranden. Mellan de nordiska ländernas försvarsförvaltningar råder en gemensam uppfattning om att en stark nordisk försvars- och säkerhetsindustri och samarbetet myndigheterna emellan är centrala framför allt med tanke på tryggheten av den militära försörjningsberedskapen. Som ett allmänt mål anges i avtalet parternas samarbete för en vidareutveckling av det nordiska industrisamarbetet och en fortsatt utveckling av en konkurrenskraftig nordisk försvarsindustri samt parternas behov att säkra de nationella försvarsmakternas tillgång till försvarsmateriel i fredstid och vid kriser.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen ska stödja åtgärder som syftar till ett förbättrat myndighetssamarbete mellan de nordiska ländernas försvarsförvaltningar på försvarsmaterielområdet. Samarbetet gör det möjligt att nå kostnadsinbesparingar inom olika områden för kapacitetssamarbetet. Det är emellertid skäl att observera att detta är ett ramavtal där det avtalas om ramar, koncept och centrala principer för samarbetet. Eventuella konsekvenser beror på kvaliteten och kvantiteten i det faktiska samarbetet.

4.2 Konsekvenser för företagen

Propositionen kan uppskattas ha positiva konsekvenser särskilt för sådana företag på försvarsområdet som direkt eller indirekt får nytta av att tillämpa det avtalsarrangemang som föreslås i propositionen. Ett av målen för avtalsarrangemanget är att i mån av möjlighet förenhetliga parternas myndighetsförfaranden, exempelvis exportkontrollpraxis. Detta kan å sin sida underlätta den administrativa bördan för företagen på området, vilket i sin tur underlättar exportansträngningarna för de företag som omfattas av avtalets tillämpningsområde.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Avtalsförhandlingarna

I Finland har försvarsministeriets representanter deltagit i förhandlingarna om avtalshelheten efter att ha fått svar från utrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet samt justitieministeriet på förfrågan om förhandlingsmandat och anvisningar. I svaren förhöll man sig positivt till att bygga upp underavtal och det konstaterades att försvarsministeriet kan stå för förhandlingarna. Förhandlingarna inleddes 2011. Underavtalsförhandlingarna om gemensam upphandling inleddes 2014 och Finlands försvarsministerium agerade ordförande för förhandlingsgruppen. Riksdagen har informerats om hur avtalsförhandlingarna framskrider i samband med försvarsministeriets årliga statsfördragsredogörelser och andra intressentgrupper såsom utrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, försvarsindustrin och försvarsmakten i olika sammanhang.

5.2 Beredningen av propositionen i Finland

Propositionen har beretts vid försvarsministeriet i samarbete med andra behöriga ministerier. Propositionen har sänts på remiss till arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, utrikesministeriet, Försörjningsberedskapscentralen, Försvarsmaktens huvudstab, Näringslivets centralförbund, PIA ry (Finska föreningen för försvars- och luftfartsindustrin) och Nammo Lapua Oy. Remissinstansernas anmärkningar har beaktats i den fortsatta beredningen.

DETALJMOTIVERING

1 Avtalets innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Det förnyade avtalet om samarbete på försvarsmaterielområdet är till karaktären ett allmänt ramavtal. De egentliga konkreta avtalsbestämmelserna kommer att ingå i bilagorna om de olika substansområdena, dvs. i underavtalen. Varje underavtal träder i kraft endast mellan de länder som har godkänt dem i enlighet med sina nationella förfaranden. Avtalsarrangemanget kan anses ändamålsenligt, eftersom det är meningen att det i underavtalen ska avtalas om samarbete såväl i normala som i undantagsförhållanden. Till skillnad från avtalet från 2001 avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet betonas i det omarbetade avtalet också samarbetet i normala förhållanden, och då ska arrangemang som föregriper eventuella undantagsförhållanden vara avtalade.

Avtalet innehåller bestämmelser om administreringen av samverkan och för det ändamålet inrättas en nordisk samrådsgrupp (NCG), som har det övergripande ansvaret för vägledningen, utförandet och tillsynen av avtalet. Informationsutbytet har ansetts särskilt viktigt i möjliggörandet av föregripande beredskap inom olika substansområden och inom ramen för avtalet kan också säkerhetsklassificerad information utbytas i enlighet med det generella säkerhets-skyddsavtalet (GSA).

Ingress. Enligt ingressen strävar parterna efter en fortsatt utveckling av en konkurrenskraftig nordisk försvarsindustri i framtiden, med beaktande av försvars- och säkerhetsupphandlingsdirektivet och direktivet om interna försvarsmaterielöverföringar, samt efter att beakta att det ur ett försörjningsberedskapsperspektiv är viktigt att upprätthålla en stark nordisk försvarsindustri. All verksamhet som sker enligt huvudavtalet ska vara förenlig med parternas internationella förpliktelser, såsom Danmarks, Finlands och Sveriges EU-medlemskap, Norges medlemskap i EES och Danmarks och Norges medlemskap i Nato.

I ingressen betonas betydelsen av en stark nordisk försvarsindustri särskilt från ett försörjningsberedskapsperspektiv och också parternas behov att säkra försvarsmaterielleveranserna till parternas försvarsmakter under fredstid och i tider av kris. I Finland finns det bestämmelser om försörjningsberedskap i lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992). Försörjningsberedskap innebär enligt 1 § i lagen att trygga de ekonomiska funktioner och därtill hörande tekniska system som är nödvändiga för befolkningens utkomst, landets näringsliv och landets försvar. För att försörjningsberedskapen under alla förhållanden ska tryggas ska enligt 2 § i lagen tillräcklig beredskap att producera förnödenheter samt att styra produktion, distribution, konsumtion och utrikeshandel åstadkommas och upprätthållas. Närmare bestämmelser på försörjningsberedskapsområdet finns i förordningen om Försörjningsberedskapscentralen (455/2008). I förordningen finns det bestämmelser bland annat om Försörjningsberedskapscentralens uppgifter, organisation och personal.

I avsnitt 1 i statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (857/2013) föreskrivs att utgångspunkterna för försörjningsberedskapen är en välfungerande internationell marknad, diversifierad industriell bas, stabil offentlig ekonomi och konkurrenskraftig samhällsekonomi. Tryggandet av försörjningsberedskapen baserar sig på välfungerande internationella politiska, ekonomiska och tekniska förbindelser. Försörjningsberedskapsåtgärderna genomförs som ett samarbete mellan den offentliga sektorn, näringslivet och organisationerna, så att den marknadsbaserade beredskapen och den lagbaserade beredskapen sammanjämkas. De nationella beredskapsåtgärderna kompletteras framför allt av internationellt samarbete, Europeiska unionens solidaritetsprincip och bestämmelser samt de bilaterala och multilaterala avtal om ekonomiskt samarbete i krissituationer som ingåtts med olika länder.

Enligt avsnitt 4.4 i statsrådets beslut upprätthålls och utvecklas sådan kritisk försvarsindustri som ur militärt försvarsperspektiv har anknytning till centrala nationella säkerhetsfördelar. Verksamhetsförutsättningarna för den inhemska försvarsmedelsindustrin tryggas och deltagande i internationella samarbetsprojekt och partnerskapsarrangemang inom området främjas. Det nordiska samarbetet främjas särskilt inom ammunitionslogistiken och -produktionen samt i underhåll och lagring av försvarsmateriel. Vidare tar försvarsförvaltningen fram bilaterala och multilaterala försörjningsarrangemang för att möjliggöra gemensam utveckling, delning och användning av militära kapaciteter.

Artikel 1. Definitioner. I artikeln räknas de centrala termerna i avtalet upp och definieras. Definitionerna inverkar indirekt på tillämpningsområdet för de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och begränsar därmed också lagstiftningen i Finland.

Definitionerna av ”säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter” och ”tredje parter” motsvarar enligt artikeln definitionerna i det generella säkerhetsskyddsavtalet (GSA).

”Kris” ges en bred definition i artikeln och motsvarar rätt långt definitionen av kris i 3 § 15 punkten i gällande finsk lag om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011). Artikelns definition av kris omfattar väpnade konflikter samt händelser med skadliga konsekvenser som tydligt går utöver omfattningen av en allvarlig händelse under vanliga omständigheter och som i hög grad hotar eller inskränker människors liv och hälsa eller i hög grad påverkar betydande egendomsvärden eller kräver åtgärder för att tillhandahålla befolkningens livsförnödenheter. En kris ska också anses ha uppstått om det föreligger överhängande risk för att en sådan allvarlig händelse kommer att inträffa.

Med ”försvarsändamål” avses samtliga juridiska personer i företags-, industri- eller andra branscher som har tillgångar inom parternas territorier och som för försvarsändamål tillverkar eller tillhandahåller materiel och därmed sammanhängande tjänster.

”Försvarsändamål” ges en bred definition i artikeln och avser användning av eller för väpnade styrkor var som helst i världen och omfattar studier, utvärdering, bedömning, forskning, utformning, utveckling, tillverkning, förbättring, modifiering, underhåll, reparation och andra tjänster efter att utformningen slutförts samt ibruktage av produkter. Definitionen är inte tänkt att vara uttömmande. Försäljning eller överlåtelse till tredje part är dock inte användning för försvarsändamål.

”Materiel” avser enligt artikeln all utrustning avsedd för försvarsändamål och ”tjänster” arbete, tester, inspektioner, underhåll eller reparationer samt andra tjänster och annan utbildning och tekniskt eller annat stöd efter att utformningen slutförts, däribland tillhandahållande av teknisk information med direkt koppling till materiel eller andra tjänster för försvarsändamål.

I artikeln definieras också ”bilagepart”, ”personal” och ”tredje part” samt begrepp som anknyter till utlämnande av information.

Artikel 2. Mål. Avtalet ska utgöra en ram för parternas samarbete för att underlätta en vidareutveckling inom försvarsmaterielområdet. För att målet ska nås ska parterna verka för att minimera hinder i regleringen och uppmuntra till dialog mellan försvarsindustrierna i de nordiska länderna. För att fördjupa försvarsmaterielsamarbetet mellan de nordiska länderna är det ändamålsenligt att förenhetliga och för snabba myndighetsförfarandena mellan länderna för utbyte av information och smidigare exportlicensförfaranden.

Artikel 3. Samarbetets räckvidd. Avtalet är tillämpligt på nordiskt samarbete om materiel och tjänster för försvarsändamål mellan två eller flera parter i fredstid eller vid kriser. I artikelns

andra punkt finns en förteckning över samarbetsområden som dock inte är uttömmande. Möjliga samarbetsområden är studier, analyser, forskning och teknisk utveckling, utveckling av kapaciteter, upphandling, exportkontroll, industriellt samarbete, försörjningsberedskap och bortskaffande av materiel. Dessa och andra möjliga samarbetsområden ska inbegripas i underavtal som bilagor till avtalet.

Artikel 4. Bilagor. I artikeln definieras situationer, förutsättningar och förfaranden för utarbetandet av bilagorna till avtalet, dvs. till underavtalen. Enligt artikeln kan två eller flera parter enas om bilagor (underavtal) till avtalet för att reglera särskilda områden för samarbete mellan bilageparterna. I artikeln bestäms som det innehåll ett underavtal åtminstone ska ha bestämmelser och närmare uppgifter om samarbetsområdet i fråga samt om vem som ansvarar för utförande och tillsyn av samarbetet. Parter som senare vill bli bilageparter antas på villkor som avtalas separat. Enligt punkt 4 i artikeln ska bilagan utgöra en integrerad del av avtalet och enligt punkt 5 ska vid skiljaktiga tolkningar avtalet gälla.

Artikel 5. Avtalsförvaltning. I artikeln bestäms om samarbetsarrangemangen mellan parterna avseende tillämpning och genomförande av avtalet. I artikelns första punkt bestäms att en nordisk samrådsgrupp (Nordic Consultation Group, NCG), utsedd av parterna, har det övergripande ansvaret för vägledningen, utförandet och tillsynen av avtalet. Besluten i samrådsgruppen ska fattas enhälligt och, om gruppen inte kommer fram till ett beslut, ska företrädarna hänskjuta frågan för avgörande till den myndighet de företräder.

Det bestäms i artikeln att den nordiska samrådsgruppen ska inrättas inom det nordiska försvarsamarbetets Nordefcos befintliga strukturer och att den ska fastställa en arbetsordning för gruppen. Dessa åtgärder vidtogs 2015. Sett ur genomförandeperspektiv accentueras samrådsgruppens roll i eventuella problemsituationer som ett rådgivande och riktgivande organ. Den avses vara en viktig samarbetsform också som ett forum för utbyte av information, erfarenheter och så kallad bästa praxis.

I artikeln bestäms det också att deltagande bilageparter har ansvaret för vägledningen, utförandet och tillsynen av samarbetet enligt en viss bilaga och att beslut fattas enhälligt av bilageparterna.

Artikel 6. Utbyte av uppgifter. Enligt punkt 1 ska parterna ingå överenskommelser för att underlätta utbytet av uppgifter, däribland säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, under samarbetet enligt avtalet. I hanteringen av säkerhetsskyddsklassificerad information tillämpas bestämmelserna i det generella säkerhetsskyddsavtalet (GSA) som i princip syftar till att underlätta samarbetet enligt avtalsarrangemanget utan att undergräva skyddet för säkerhetsskyddsklassificerad information.

Enligt punkt 2 ska materiel och därmed sammanhängande teknik som omfattas av avtalet och som den utlämnande parten anser att kräver skydd mot otillåtet röjande, hanteras i enlighet med det av den mottagande parten, med förbehåll för dess nationella lagar och andra författningar.

Enligt punkt 3 ska parter i avtalet som inte är bilageparter i en viss bilaga (icke-bilageparter) betraktas som tredje parter när det gäller utlämnande och användning av uppgifter som genererats under samarbetet enligt den bilagan.

Artikeln gäller underlättande av informationsutbyte enligt ett separat överenskommet arrangemang och utbyte av säkerhetsskyddsklassificerad information som i princip hanteras i enlighet med det generella säkerhetsskyddsavtalet, men som i Finland också regleras av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan kallad offentlighetslagen. Offent-

lighetslagen definierar offentlighet och sekretess i myndighetshandlingar och andra handlingar samt utlämnande av uppgifter ur en handling och det förfarande som då ska tillämpas. Lagen reglerar också myndigheternas skyldighet att följa god sed i informationshanteringen där det ingår krav på informationssäkerhet. Vidare finns det i lagen bestämmelser om myndigheternas skyldighet att främja tillgång till information. Myndighetshandlingar är i princip offentliga, om inte tillgången till uppgifter av nödvändiga skäl har begränsats i lag. I offentlighetslagen ingår det bestämmelser om grunderna för handlingars sekretess och skyldigheten till tystnadsplikt och förhållandet mellan dem. Enligt lagen ska en handling sekretessbeläggas, om det i offentlighetslagen eller någon annan lag föreskrivs att den ska vara sekretessbelagd eller om handlingen innehåller uppgifter för vilka tystnadsplikt föreskrivs genom lag. De vanligaste grunderna för sekretess finns i 24 § i offentlighetslagen.

Material och handlingar som avses i artikel 6 i avtalet är ofta sådana som ska vara sekretessbelagda enligt 24 § 1 mom. 10 eller 20 punkt i offentlighetslagen. Bestämmelserna i artikeln är av betydelse med tanke på rätten att ta del av handlingar som utgår från offentlighetsprincipen och skyddas i grundlagens 12 § 2 mom. Denna rätt att få information får begränsas endast genom lag och av nödvändiga orsaker. En sådan nödvändig orsak kan anses vara Finlands rykte som pålitlig avtalspart och ett centralt intresse för Finlands försvar och försvarsmaterielindustri.

Preciserande bestämmelser som kan komma i fråga finns ytterligare bland annat i förordningen om offentlighet och god informationshantering i myndigheternas verksamhet (1030/1999) och i statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010). Bestämmelser om skyldigheten att sekretessbelägga handlingar som har säkerhetsklassificerats i enlighet med internationella förpliktelser om informationssäkerhet finns i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) som också tillämpas på näringsidkare och deras anställda när näringsidkaren är part i ett säkerhetsklassificerat kontrakt eller deltar i ett upphandlingsförfarande innan ett sådant kontrakt ingås eller är underleverantör för en sådan näringsidkare. Enligt lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet avses med internationell förpliktelse som gäller informationssäkerhet sådana bestämmelser i internationella överenskommelser som är bindande för Finland och andra förpliktelser som ska iakttas av Finland som gäller åtgärder för skydd av särskilt känsligt material.

Artikel 7. Anspråk och skadeståndsansvar. Bestämmelserna i artikeln tillämpas på allt rättsligt ansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till avtalsarrangemanget. Enligt punkt 2 i artikeln är utgångspunkten att varje part ska avstå från alla anspråk mot en annan part med avseende på skador som den sistnämndas personal vållat den förstnämndas personal eller egendom.

Om en part eller dess personal dock uppsåtligen eller av grov vårdslöshet vållar sådan skada ska den parten ensam bära kostnaden för eventuellt skadeståndsansvar.

Enligt punkt 3 ska varje part hantera, reglera och bära hela kostnaden för samtliga anspråk från tredje part, när sådana anspråk uppkommer till följd av att den parten eller dess personal genom handling eller underlåtenhet vållat personskada, dödsfall, förlust eller annan skada i anknytning till avtalet. Om ett anspråk från tredje part uppkommer till följd av en handling eller underlåtenhet av två eller flera parter gemensamt i anknytning till avtalet, ska den part som alla inblandade parter kommer överens om att är den mest lämpliga, hantera och reglera anspråket. De inblandade parterna ska bära kostnaden för sådant skadeståndsansvar i enlighet med den fördelning som parterna kommer överens om i varje enskilt fall.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikelns ovanstående princip ska, i de fall anspråket uppkommer till följd av en parts eller dess personals uppsåtlighet eller grova vårdslöshet, denna part bära kostnaden för skadeståndsansvaret.

Enligt punkterna 4 och 5 ska dessa avtalsbestämmelser (punkterna 1–3) på motsvarande sätt vara tillämpliga på respektive bilageparter i fråga om skadeståndsansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till någon av bilagorna till avtalet. Parterna i ett underavtal får, på lämpligt sätt och med beaktande av de nämnda bestämmelserna i artikeln, i underavtalet ingå separata tillämpningsöverenskommelser när det gäller hanteringen av anspråk och skadeståndsansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till samarbete enligt underavtalet i fråga.

Artikeln innehåller de i statsfördrag sedvanliga bestämmelserna mellan parterna om skadeståndsansvar och andra rättsliga anspråk. Om finska statens skadeståndsansvar föreskrivs i 3 kap. (arbetsgivares och offentligt samfunds skadeståndsansvar) i skadeståndslagen (412/1974).

Artikel 8. Ändringar. Enligt artikeln får parterna efter överenskommelse göra ändringar i avtalet. Ändringarna ska lämnas till samtliga parter för godkännande. På motsvarande sätt får parterna efter överenskommelse göra ändringar i bilagorna.

Artikel 9. Tvistlösning. Artikeln föreskriver om tvistlösningsförfarandet när det gäller avtalet och underavtalen. Tvister om tolkningen eller genomförandet av avtalen ska lösas genom samråd i den nordiska samrådsgruppen (NCG) eller genom samråd mellan bilageparterna och får inte hänskjutas till nationell eller internationell domstol eller tredje part för avgörande.

Artikel 10. Uppsägning och frånträde. I artikeln föreskrivs det om förfarandet vid en eventuell uppsägning av eller ett eventuellt frånträde från avtalet och underavtalen. Enligt punkt 1 i artikeln ska parterna, om de enhälligt beslutar att säga upp avtalet, samråda med varandra för att säkerställa att det sker skyndsamt och på lika villkor. Parterna ska gemensamt fastställa den reglering som krävs för att på tillfredsställande sätt hantera följderna av en uppsägning. Avtalet ska upphöra att gälla på ett datum som parterna godkänner skriftligen.

I punkt 2 föreskrivs att en part, om den anser sig behöva frånträda avtalet, ska samråda med övriga parter om följderna av ett sådant frånträde. Om den frånträdande parten efter det att sådana samråd hållits fortfarande önskar frånträda avtalet, ska parten skriftligen underrätta depositarien om sitt frånträde. Frånträdet träder i kraft ett år efter den dag då depositarien tog emot underrättelsen eller en senare dag som anges i underrättelsen om frånträdet. Den frånträdande parten ska fortsätta sitt deltagande i samarbetet enligt avtalet tills frånträdet träder i kraft.

Artikel 11. Slutbestämmelser. Slutbestämmelserna i artikeln är överensstämmande med formuleringarna i Wienkonventionen om traktaträtten (FördrS 32–33/1980). I punkt 1 i artikeln förutsätts att avtalet och eventuella efterföljande bilagor ska ratificeras, godkännas eller godtas i enlighet med vad som krävs i respektive nationell lagstiftning. I punkt 2 föreskrivs att ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrumentet ska deponeras hos Norges regering som är depositarie för avtalet.

Enligt punkt 3 träder avtalet och bilagorna i kraft för en parts eller bilageparts vidkommande den trettionde dagen efter den dag då depositarien tog emot det sista ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrumentet.

I punkt 4 föreskrivs att avtalet från och med dagen för ikraftträdandet ersätter avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet som ingicks den 9 juni 2001. I punkt 5 föreskrivs att, trots ersättningen som nämns

ovan, bestämmelserna i artikel 2 om försörjningsberedskap (leveranssäkerhet) i avtalet från 2001 och bilaga 1 till avtalet angående NAMMO AS fortsatt ska gälla mellan bilageparterna till dess att de kommer överens om något annat.

I punkt 6 föreskrivs att depositarien till var och en av parterna överför en bestyrkt kopia av avtalet och eventuella efterföljande bilagor. I punkt 7 föreskrivs att depositarien särskilt ska underrätta varje part om dagen för mottagandet av ratifikations-, godkännande- eller godtagande-instrumenten, underrättelser om frånträde och dagen för ikraftträdandet av avtalet och eventuella efterföljande bilagor samt ändringar av dessa.

I slutet av avtalet konstateras att det har upprättats i ett enda exemplar på engelska, det språk som i avtalsförhandlingarna valdes till samarbetspråk.

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet

1 §. Lagens 1 § innehåller den sedvanliga blankettbestämmelsen genom vilken de bestämmelser i avtalsarrangemanget som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen har redogjorts ovan i samband med detaljmotiveringen.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet.

2.2 Lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

Genom lagen ändras lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet från 2001 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet så att 2 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet i fråga (384/2002) upphävs och 1 § och 3 § i lagen ändras som följer:

1 §. I lagens 1 § föreskrivs att av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet artikel 2 i avtalet fortfarande ska gälla som lag.

3 §. Enligt 3 § föreskrivs genom förordning av statsrådet om ikraftträdandet av de övriga bestämmelserna i avtalet och av den föreslagna lagen och i samband med det föreskrivs också att bilaga I till avtalet från 2001 ska fortsätta att gälla.

3 Ikraftträdande

Avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då depositarien har tagit emot det sista ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrumentet. Ikraftträdandet förutsätter att alla parter har ratificerat, godkänt eller godtagit avtalet. Vid tidpunkten för lämnandet av regeringens proposition har alla tre andra avtalsparter redan meddelat att de har slutfört sina nationella godkännandeförfaranden.

De föreslagna lagarna i propositionen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen bland annat sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens godkännandebehörighet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. En fördragsbestämmelse ska hänföras till området för lagstiftningen 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om det enligt grundlagen ska föreskrivas i lag om den fråga som bestämmelsen avser, 3) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

Bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och kräver riksdagens godkännande finns på följande ställen: artikel 1 (Definitioner), artikel 6 (Utbyte av uppgifter) och artikel 7 (Anspråk och skadeståndsansvar). Innehållet i underavtalen och deras förhållande till lagstiftningen i Finland måste bedömas separat när de undertecknade versionerna av avtalen finns att tillgå. I det redan undertecknade underavtalet om gemensam upphandling finns det inte sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen som kräver riksdagsbehandling. De nämnda avtalsbestämmelserna hör till området för lagstiftningen men står inte i konflikt med grundlagen. Följaktligen kan avtalet inte anses innehålla några bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan avtalet godkännas med enkel majoritet i riksdagen och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner det i Arvidsjaur den 10 mars 2015 ingångna avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Arvidsjaur den 10 mars 2015 ingångna avtalet mellan Konungariket Danmark, Republiken Finland, Konungariket Norge och Konungariket Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av de övriga bestämmelserna i avtalet och av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002) 2 § och

ändras 1 och 3 § som följer:

1 §

Av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Åbo den 9 juni 2001 ingångna avtalet mellan Konungariket Danmark, Republiken Finland, Konungariket Norge och Konungariket Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet gäller artikel 2 som lag sådan som Finland har förbundit sig till den.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av de övriga bestämmelserna i avtalet och av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 1 december 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Försvarsminister Jussi Niinistö

Fördragstext

**AVTAL MELLAN REGERINGARNA I
DANMARK, FINLAND, NORGE OCH
SVERIGE OM SAMARBETE PÅ FÖR-
SVARSMATERIELOMRÅDET**

**AGREEMENT BETWEEN THE GOV-
ERNMENTS OF DENMARK, FINLAND,
NORWAY AND SWEDEN CONCERNING**

**COOPERATION IN THE DEFENCE MA-
TERIEL AREA**

INNEHÅLL

CONTENTS

Avtal mellan regeringarna i Danmark, Fin-
land, Norge och Sverige om samarbete på
försvarsmaterielområdet

Agreement between the Governments of
Denmark, Finland, Norway and Sweden con-
cerning Cooperation in the Defence Materiel
Area

Artikel 1	Definitioner
Artikel 2	Mål
Artikel 3	Samarbetets
räckvidd	
Artikel 4	Bilagor
Artikel 5	Avtalsförvalt-
ning	
Artikel 6	Utbyte av upp-
gifter	
Artikel 7	Anspråk och
skadeståndsansvar	
Artikel 8	Ändringar
Artikel 9	Tvistlösning
Artikel 10	Uppsägning
och frånträde	
Artikel 11	Slutbestämmel-
ser	

ARTICLE 1. DEFINITIONS
ARTICLE 2. OBJECTIVES
ARTICLE 3. SCOPE OF COOPERATION
ARTICLE 4. ANNEXES
ARTICLE 5. MANAGEMENT
ARTICLE 6. EXCHANGE OF INFOR-
MATION
ARTICLE 7. CLAIMS AND LIABILITIES
ARTICLE 8. AMENDMENTS
ARTICLE 9. DISPUTES
ARTICLE 10. TERMINATION AND
WITHDRAWAL
ARTICLE 11. FINAL PROVISIONS

Avtal mellan regeringarna i Danmark, Fin-
land, Norge och Sverige om samarbete på
försvarsmaterielområdet

Agreement between the Governments of
Denmark, Finland, Norway and Sweden con-
cerning Cooperation in the Defence Materiel
Area

Ingress

Preamble

Konungariket Danmarks regering,
Republiken Finlands regering,
Konungariket Norges regering och
Konungariket Sveriges regering,
(nedan kallade parterna),

The Government of the Kingdom of Den-
mark,
The Government of the Republic of Fin-
land,
The Government of the Kingdom of Nor-
way and
The Government of the Kingdom of Swe-
den,
(hereinafter referred to as the "Parties")
recalling the Memorandum of Understand-
ing between the Ministry of Defence of the
Kingdom of Denmark and the Ministry of

som påminner om samförståndsavtalet mel-
lan Konungariket Danmarks försvarsministe-
rium, Republiken Finlands försvarsministe-

rium, Islands utrikesministerium, Konungariket Norges försvarsministerium och Konungariket Sveriges regering om nordiskt försvarssamarbete (Nordefco MoU) som undertecknades den 5 november 2009,

som erkänner direktivet om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (2009/81/EG) och direktivet om överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (2009/43/EG) samt parternas respektive lagstiftning om offentlig upphandling och exportkontroll,

som påminner om att parternas försvarsministrar den 15 november 2011 uttryckte sin önskan om att se över avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet, som undertecknades den 9 juni 2001,

som påminner om det beslut parternas försvarsministrar fattade den 14 mars 2013 om en reviderad modell för avtalets struktur,

som erkänner att det finns en önskan om en vidareutveckling av det nordiska industrisamarbetet och en fortsatt utveckling av en konkurrenskraftig nordisk försvarsindustri i framtiden, särskilt med beaktande av direktivet om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (2009/81/EG) och direktivet om överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (2009/43/EG),

som bekräftar att all verksamhet som sker enligt detta avtal ska vara förenlig med Danmarks, Finlands och Sveriges EU-medlemskap och Norges medlemskap i EES samt Danmarks och Norges medlemskap i Nato, och med de skyldigheter och åtaganden som följer av dessa medlemskap,

som bekräftar fördelarna från ett försörjningsberedskapsperspektiv med att upprätthålla en stark nordisk försvarsindustri,

som erkänner det generella säkerhetsskyddsavtalet om ömsesidigt skydd och utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, nedan kallat säkerhetsskyddsavtalet, som undertecknades i Oslo den 7 maj 2010 i syfte att underlätta företags-samarbete utan att det undergräver skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter,

som påminner om parternas behov att säkra de nationella försvarsmakternas tillgång till försvarsmateriel i fredstid, vid kriser och i

Defence of the Republic of Finland and the Ministry for Foreign Affairs of Iceland and the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway and the Government of the Kingdom of Sweden on Nordic Defence Cooperation (NORDEFECO MoU), signed on 5 November 2009;

recognizing the Defence and Security Procurement Directive (2009/81/EC) and the Intra-Community Transfer Directive for defence-related products (2009/43/EC) and the Parties' respective legislation on public procurement and export control;

recalling that the Ministers of Defence of the Parties expressed on 15 November 2011 their wish to revise the Agreement between Denmark, Finland, Norway and Sweden concerning Support for Industry Cooperation in the Defence Materiel Area, signed on 9 June 2001;

recalling the decision of the Ministers of Defence of the Parties of 14 March 2013 regarding a revised model for the structure of the Agreement;

recognizing the desire for a further development of Nordic industry cooperation and a continued development of a competitive Nordic Defence Industry in the future, especially taking into consideration the Defence and Security Procurement Directive (2009/81/EC) and the Intra-Community Transfer Directive for defence-related products (2009/43/EC);

acknowledging that any activity undertaken under this Agreement shall be compatible with the EU membership of Denmark, Finland and Sweden as well as with Norway's membership of the EEA and the membership of Denmark and Norway of NATO, and with the obligations and commitments resulting from such membership;

acknowledging the advantages of maintaining a strong Nordic Defence Industry from a security of supply perspective;

recognizing the General Security Agreement on the Mutual Protection and Exchange of Classified Information between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden, hereinafter referred to as the "GSA", signed in Oslo on 7 May 2010 with a view to facilitating industry cooperation without undermining the security of Classified Information;

krigstid och med beaktande av alla parter
övriga internationella åtaganden,
som beaktar relevanta avtal som ingåtts
mellan parterna om försörjningsberedskap,
har kommit överens om följande:

ARTIKEL 1 DEFINITIONER

I detta avtal avses med
”bilageparter” parter som har enats om en
bilaga,

”säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter”
uppgifter som, oavsett form, enligt endera
partens lagstiftning kräver skydd mot förlust,
otillåtet röjande eller andra kränkningar och
har märkts som sådana,

”kris” varje situation där en händelse med
skadliga konsekvenser inträffar som tydligt
går utöver omfattningen av en allvarlig hän-
delse under vanliga omständigheter och som
i hög grad hotar eller inskränker människors
liv och hälsa eller i hög grad påverkar bety-
dande egendomsvärden eller kräver åtgärder
för att tillhandahålla befolkningens livsför-
nödenheter; en kris ska också anses ha upp-
stått om det föreligger överhängande risk för
att en sådan allvarlig händelse kommer att in-
träffa; väpnade konflikter ska betraktas som
kriser,

”försvarsindustri” samtliga juridiska perso-
ner i företags-, industri- eller andra branscher
som har tillgångar inom parternas territorier
och som för försvarsändamål tillverkar eller
tillhandahåller materiel och därmed sam-
manhängande tjänster,

”försvarsändamål” användning av eller för
väpnade styrkor var som helst i världen och
omfattar, men är inte begränsad till, studier,
utvärdering, bedömning, forskning, utform-
ning, utveckling, tillverkning, förbättring,
modifiering, underhåll, reparation och andra
tjänster efter att utformningen slutförts samt
ibruktagande av produkter. Försäljning eller
överlåtelse till tredje part ingår inte,

”utlämnande part” den part, inbegripet
andra statliga organ eller offentliga eller pri-
vata juridiska personer inom dess jurisdikt-
ion, som lämnar ut uppgifter, däribland sä-

recalling the Parties' need to safeguard the
supply of defence Materiel to the national de-
fence forces in times of peace, Crisis and war
and taking into account each Party's other in-
ternational commitments;

taking into account the relevant agreements
concluded between the Parties concerning
security of supply;

have agreed as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

“Annex Participants” means those Parties
that have agreed upon an Annex;

“Classified Information” means infor-
mation, regardless of its form, that under the
laws of either Party requires protection
against loss, unauthorised disclosure or other
compromise and has been so designated;

“Crisis” means any situation in which a
harmful event has occurred which clearly ex-
ceeds the dimensions of harmful events in
everyday life and which substantially endan-
gers or restricts the life and health of people,
has a substantial impact on property values,
or requires measures in order to supply the
population with necessities; a Crisis is also
deemed to have arisen if the occurrence of
such a harmful event is considered im-
pending; armed conflicts are regarded as Cri-
ses;

“Defence Industry” means all corporate,
industrial and other legal entities having as-
sets located within the territories of the Par-
ties and producing or supplying Materiel and
related Services for Defence Purposes;

“Defence Purposes” means use by or for
the armed forces in any part of the world and
includes, but is not limited to, study, evalua-
tion, assessment, research, design, develop-
ment, manufacture, improvement, modifica-
tion, maintenance, repair and other post-
design Services, and product deployment.
This does not include sales or transfer to
Third Parties;

“Disclosing Party” means the Party, as well
as any other State bodies or public or private
legal entities under its jurisdiction, releasing
Information, including Classified Infor-
mation;

“Information” means any information used

kerhetsskyddsklassificerade uppgifter,

”uppgift” uppgift som används inom ramen för samarbetet enligt detta avtal, oavsett form och typ,

”materiel” all utrustning avsedd för försvarsändamål,

”personal” en parts militära personal eller civilt anställda,

”mottagande part” den part, inbegripet andra statliga organ eller offentliga eller privata juridiska personer inom dess jurisdiktion, som den utlämnande parten lämnar ut uppgifter till, däribland säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter,

”tjänster” arbete, tester, inspektioner, underhåll eller reparationer samt andra tjänster och annan utbildning och tekniskt eller annat stöd efter att utformningen slutförts, däribland tillhandahållande av teknisk information med direkt koppling till materiel eller andra tjänster för försvarsändamål,

”tredje part” institutioner, internationella eller nationella organisationer, juridiska personer eller stater som inte är parter i detta avtal.

ARTIKEL 2 MÅL

1. Detta avtal utgör en ram för parternas samarbete för att underlätta en vidareutveckling inom försvarsmaterielområdet.

2. Parterna ska verka för att minimera hinder i regleringen och uppmuntra till dialog mellan försvarsindustrierna i de nordiska länderna.

ARTIKEL 3 SAMARBETETS RÄCKVIDD

1. Detta avtal är tillämpligt på nordiskt samarbete om materiel och tjänster för försvarsändamål mellan två eller flera parter i fredstid eller vid kriser.

2. Samarbete inom ramen för detta avtal omfattar, men är inte begränsat till, följande områden:

- studier, analyser och forskning och teknik/utveckling,
- utveckling av prestationsförmåga,
- upphandling,
- exportkontroll,

in areas of cooperation within this Agreement, regardless of form and type;

“Materiel” means any equipment for Defence Purposes;

“Personnel” means military members or civilian employees of a Party;

“Receiving Party” means the Party, as well as other State bodies or public or private legal entities under its jurisdiction, to which Information, including Classified Information, is released by the Disclosing Party;

“Services” means any work, test, inspection, maintenance and repair, and other post-design services, training, technical or other assistance, including the provision of technical Information, directly connected to any Materiel or any other service for Defence Purposes;

“Third Party” means any institution, international or national organization, legal entity or State that is not a Party to this Agreement.

ARTICLE 2 OBJECTIVES

1. This Agreement constitutes a framework for the Parties' cooperation to facilitate further development within the defence Materiel area.

2. The Parties shall work to minimize regulatory hindrance and encourage dialogue within the Defence Industry between the Nordic countries.

ARTICLE 3 SCOPE OF COOPERATION

1. This Agreement is applicable to Nordic cooperation on Materiel and Services for Defence Purposes between two or more Parties in times of peace or Crisis.

2. The cooperation within this Agreement includes, but is not limited to, the following areas:

- studies, analyses and research and technology/development;
- capability development;
- procurement;
- export control;

- deltagande från industrin
- försörjningsberedskap och
- bortskaffande av materiel.

- Industrial participation;
- security of supply and
- disposal of Materiel.

ARTIKEL 4 BILAGOR

ARTICLE 4 ANNEXES

1. Två eller flera parter kan enas om bilagor till detta avtal för att reglera särskilda områden för samarbete mellan bilageparterna. En bilaga ska innehålla bestämmelser och närmare uppgifter om samarbetsområdet i fråga, bland annat om vem som ansvarar för utförande och tillsyn av det samarbete som bilagan avser.

2. I en bilaga ska åtminstone bilageparterna anges och bilagans omfattning, förvaltning och uppsägning regleras.

3. Nya bilageparter antas på villkor som de befintliga bilageparterna genom enhälligt beslut kommer överens om.

4. För bilageparterna ska bilagan utgöra en integrerad del av avtalet.

5. Vid skiljaktiga tolkningar av bestämmelserna i avtalet och i bilagorna ska avtalet gälla.

1. Two or more Parties may agree upon Annexes to this Agreement to regulate specific areas of cooperation between the Annex Participants. An Annex shall lay down the provisions and further details regarding the area of cooperation in question, including the responsibility for the execution and supervision of the cooperation under the Annex.

2. An Annex shall, as a minimum, identify the Annex Participants and regulate the scope, management and termination of the Annex.

3. New Annex Participants shall be admitted on conditions to be agreed upon by unanimous decision of the existing Annex Participants.

4. An Annex shall form an integral part of the Agreement in relation to the Annex Participants.

5. In case of differences of interpretation between provisions of the Agreement and the Annexes, the Agreement shall govern.

ARTIKEL 5 AVTALSFÖRVALTNING

ARTICLE 5 MANAGEMENT

1. En nordisk samrådsgrupp (Nordic Consultation Group, NCG), utsedd av parterna, har det övergripande ansvaret för vägledningen, utförandet och tillsynen av detta avtal. Samrådsgruppen inrättas inom det nordiska försvarssamarbetets befintliga strukturer.

2. De deltagande bilageparterna har ansvaret för vägledningen, utförandet och tillsynen av samarbetet enligt en viss bilaga, såvida inte annat anges i bilagan.

3. Den nordiska samrådsgruppen består av en företrädare för varje part, som parten själv utser. Företrädarna i samrådsgruppen kan biträdas av nationella experter.

4. Beslut i den nordiska samrådsgruppen ska fattas enhälligt. Om samrådsgruppen inte i tid kan komma fram till ett beslut i en fråga ska företrädarna hänskjuta frågan för avgö-

1. A Nordic Consultation Group (NCG), appointed by the Parties, shall exercise overall responsibility for the guidance, execution and supervision of this Agreement. The NCG shall be established within the existing structures of Nordic defence cooperation.

2. Responsibility for the guidance, execution and supervision of the cooperation under a specific Annex shall be exercised by the relevant Annex Participants, unless otherwise stipulated in the Annex.

3. The NCG shall be composed of one representative designated by each Party. The representatives in the NCG may be assisted by national experts.

4. Decisions of the NCG shall be made unanimously. If the NCG is unable to reach a timely decision on an issue, each NCG representative shall refer the issue to its repre-

rande till den myndighet de företräder.

5. Beslut om särskilda bilagor ska fattas enhälligt av relevanta bilageparter.

6. Den nordiska samrådsgruppen ska fastställa och godkänna en arbetsordning för gruppen.

ARTIKEL 6 UTBYTE AV UPPGIFTER

1. Parterna ska ingå överenskommelser för att underlätta utbytet av uppgifter, däribland säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, under samarbetet enligt detta avtal, med förbehåll för bestämmelserna i säkerhetsskyddsavtalet.

2. Materiel och därmed sammanhängande teknik som omfattas av avtalet och som den utlämnande parten anser att kräver skydd mot otillåtet röjande, ska hanteras i enlighet med det av den mottagande parten, med förbehåll för dess nationella lagar och andra författningar.

3. Parter i detta avtal som inte är bilageparter i en viss bilaga (icke-bilageparter) ska betraktas som tredje parter när det gäller utlämnande och användning av uppgifter som genererats under samarbetet enligt den bilagan.

ARTIKEL 7 ANSPRÅK OCH SKADESTÅNDSANSVAR

1. För skadeståndsansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till detta avtal ska följande bestämmelser gälla.

2. Varje part ska avstå från alla anspråk mot en annan part med avseende på skador som den sistnämndas personal vållat den förstnämndas personal eller egendom. Om en part eller dess personal dock uppsåtligt eller av grov vårdslöshet vållar sådan skada ska den parten ensam bära kostnaden för eventuellt skadeståndsansvar.

3. Varje part ska hantera, reglera och bära hela kostnaden för samtliga anspråk från tredje part, när sådana anspråk uppkommer till följd av att den parten eller dess personal genom handling eller underlåtenhet vållat personskada, dödsfall, förlust eller annan skada i anknytning till detta avtal. Om ett anspråk från tredje part uppkommer till följd av

sented authority for resolution.

5. Decisions regarding specific Annexes shall be made unanimously by the relevant Annex Participants.

6. The NCG shall establish and approve terms of reference for the NCG.

ARTICLE 6 EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Parties shall enter into arrangements to facilitate the exchange of Information, including Classified Information, for the purpose of cooperation under this Agreement, subject to the provisions of the GSA.

2. Any Materiel and related technology covered by this Agreement, which is determined by the Disclosing Party to require protection from unauthorised disclosure, shall be handled accordingly by the Receiving Party, subject to its national laws and regulations.

3. Parties to this Agreement who are not Annex Participants to a specific Annex (non-Annex Participants), shall be considered Third Parties with regard to disclosure and use of Information generated in cooperation under a specific Annex.

ARTICLE 7 CLAIMS AND LIABILITIES

1. For any liability arising out of or in connection with this Agreement, the following provisions shall apply.

2. Each Party shall waive all claims against another Party with respect to damage caused to the former's Personnel or property by the latter's Personnel. If, however, such damage results from wilful misconduct or gross negligence of a Party, or its Personnel, the costs of any liability shall be borne by that Party alone.

3. Each Party shall deal with, settle and bear the full costs of all Third Party claims, where such a claim arises due to an act or omission of that Party or its Personnel which results in injury, death, loss or damage in connection with this Agreement. If a Third Party claim is caused by a collaborative act or omission by two or more Parties in con-

en handling eller underlåtenhet av två eller flera parter gemensamt i anknytning till detta avtal, ska den part som alla inblandade parter kommer överens om att är den mest lämpliga, hantera och reglera anspråket. De inblandade parterna ska bära kostnaden för sådant skadeståndsansvar i enlighet med den fördelning som parterna kommer överens om i varje enskilt fall. Utan att det påverkar tillämpningen av den ovanstående principen i denna punkt ska, i de fall anspråket uppkommer till följd av en parts eller dess personals uppsåtlighet eller grova vårdslöshet, denna part bära kostnaden för skadeståndsvaret.

4. Bestämmelserna i punkterna 1–3 ska på motsvarande sätt vara tillämpliga på respektive bilageparter i fråga om skadeståndsansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till någon av bilagorna till detta avtal.

5. Trots vad som sägs ovan får relevanta bilageparter, på lämpligt sätt och med beaktande av punkterna 2 och 3 ovan, komma överens om separata tillämpningsöverenskommelser i bilagan när det gäller hanteringen av anspråk och skadeståndsansvar som uppkommer till följd av eller i anknytning till bilagan.

ARTIKEL 8 ÄNDRINGAR

1. Detta avtal får ändras efter överenskommelse mellan parterna. Ändringarna ska lämnas till samtliga parter för godkännande.

2. Bilagorna får ändras efter överenskommelse mellan bilageparterna.

ARTIKEL 9 TVISTLÖSNING

1. Tvister om tolkningen eller genomförandet av detta avtal ska lösas genom samråd i den nordiska samrådsgruppen och får inte hänskjutas till nationell eller internationell domstol eller tredje part för avgörande.

2. Tvister om tolkningen eller genomförandet av bilagorna till detta avtal ska lösas genom samråd mellan bilageparterna och får inte hänskjutas till nationell eller internationell domstol eller tredje part för avgörande.

nection with this Agreement, the most appropriate Party, as determined by all the involved Parties, shall deal with and settle the claim; the costs of such liability shall be borne by the involved Parties in accordance with an agreed ratio to be agreed upon by the Parties in each case. Without prejudice to the foregoing principle of this paragraph, if such a claim results from wilful misconduct or gross negligence of a Party or its Personnel, the costs of this liability shall be borne by that Party.

4. The provisions in paragraphs 1-3 shall apply correspondingly to the respective Annex Participants for any liability arising out of or in connection with any of the Annexes to this Agreement.

5. Notwithstanding the above, the relevant Annex Participants may, as appropriate and taking into account paragraphs 2 and 3 above, agree in the Annex on separate implementing arrangements in regard to dealing with claims and liabilities arising out of or in connection with the Annex.

ARTICLE 8 AMENDMENTS

1. The Parties may amend this Agreement by common consent. The amendments shall be submitted to all Parties for approval.

2. Annexes may be amended by common consent of the Annex Participants.

ARTICLE 9 DISPUTES

1. Any disputes regarding the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved through consultation in the NCG and shall not be referred to any national or international tribunal or Third Party for settlement.

2. Any disputes regarding the interpretation or implementation of Annexes to this Agreement shall be resolved through consultation between the Annex Participants and shall not be referred to any national or inter-

national tribunal or Third Party for settlement.

ARTIKEL 10
UPPSÄGNING OCH FRÅNTRÄDE

1. Om parterna enhälligt beslutar att säga upp detta avtal ska de samråda med varandra för att säkerställa att detta sker skyndsamt och på lika villkor. De ska gemensamt fastställa den reglering som krävs för att på tillfredsställande sätt hantera följderna av uppsägningen. Avtalet ska upphöra att gälla på ett datum som parterna godkänner skriftligen.

2. Om en part anser sig behöva frånträda detta avtal, ska denna part samråda med övriga parter om följderna av ett sådant frånträde. Om den frånträdande parten efter det att sådana samråd hållits fortfarande önskar frånträda avtalet, ska parten skriftligen underrätta depositarien om sitt frånträde. Frånträdet ska träda i kraft ett år efter den dag då depositarien tog emot underrättelsen eller en senare dag som anges i underrättelsen om frånträdet. Den frånträdande parten ska fortsätta sitt deltagande i samarbetet enligt avtalet fram till och med den dag då frånträdet träder i kraft.

3. Samma förfarande ska gälla bilageparterna i fråga om uppsägning av eller frånträde från en bilaga.

ARTIKEL 11
SLUTBESTÄMMELSER

1. Detta avtal och eventuella efterföljande bilagor, samt ändringar av dessa, förutsätter ratifikation, godkännande eller godtagande i enlighet med vad som krävs i respektive nationell lagstiftning.

2. Ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrumentet ska deponeras hos Norges regering, som är depositarie för avtalet och bilagorna.

3. Detta avtal och eventuella efterföljande bilagor, samt ändringar av dessa, träder i kraft för en parts eller bilageparts vidkommande den trettionde dagen efter den dag då depositarien tog emot det sista ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrumentet.

ARTICLE 10
TERMINATION AND WITHDRAWAL

1. If the Parties decide unanimously to terminate this Agreement, they shall consult with each other to ensure its prompt termination on the most equitable terms. They shall jointly determine the settlement required to satisfactorily manage the consequences of the termination. The Agreement shall terminate on a date to be approved by the Parties in writing.

2. If a Party considers it necessary to withdraw from this Agreement, the withdrawing Party shall consult with the other Parties on the consequences of any such withdrawal. If, on completion of these consultations, the withdrawing Party still wishes to withdraw from the Agreement, the Party shall then notify the Depositary in writing of its withdrawal. The withdrawal shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Depositary or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal. The withdrawing Party shall continue its participation in the cooperation under the Agreement until the effective date of withdrawal.

3. The same procedures shall apply for the Annex Participants with regard to termination of or withdrawal from an Annex.

ARTICLE 11
FINAL PROVISIONS

1. This Agreement and any subsequent Annexes, as well as their amendments, shall be subject to ratification, approval or acceptance as may be required by national legislation.

2. Instruments of ratification, approval or acceptance shall be deposited with the Government of Norway, which is the Depositary of the Agreement and the Annexes.

3. This Agreement and any subsequent Annexes, as well as their amendments, shall enter into force for a Party or an Annex Participant respectively on the thirtieth day following the date of receipt by the Depositary of the last instrument of ratification, approval or

4. Från och med dagen för ikraftträdandet ska detta avtal ersätta avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet, som undertecknades den 9 juni 2001.

5. Trots ersättningen ska bestämmelserna i avsnitt 2 (Leveranssäkerhet) i ovan nämnda avtal som undertecknades den 9 juni 2001 och bilaga 1 till detta angående NAMMO AS fortsatt gälla mellan bilageparterna till dess att de kommer överens om något annat.

6. Depositarien ska till var och en av parterna överföra en bestyrkt kopia av detta avtal och eventuella efterföljande bilagor.

7. Depositarien ska särskilt underrätta varje part om

- a) dagen för mottagandet av de ratifikations-, godkännande- eller godtagande-instrument som avses i punkt 2 ovan,
- b) de underrättelser om frånträde som avses i artikel 10.2 ovan, och
- c) dagen för ikraftträdandet av detta avtal och eventuella efterföljande bilagor samt ändringar av dessa.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

Upprättat i Arvidsjaur den 10 mars 2015 i ett enda exemplar på det engelska språket.

För Konungariket Danmarks regering

För Republiken Finlands regering

För Konungariket Norges regering

För Konungariket Sveriges regering

acceptance.

4. From the date of its entry into force, this Agreement shall replace the Agreement between Denmark, Finland, Norway and Sweden Concerning Support for Industry Cooperation in the Defence Materiel Area, signed on 9 June 2001.

5. Notwithstanding the replacement, the provisions of Section 2 (Security of supply) of the Agreement signed on 9 June 2001 and Annex 1 thereto relating to NAMMO AS shall continue to be in force between the Annex Participants until otherwise agreed between them.

6. The Depositary shall transmit a certified copy of this Agreement and any subsequent Annexes to each Party.

7. The Depositary shall notify each Party of, in particular:

- a) the date of receipt of each instrument of ratification, approval or acceptance referred to in paragraph 2 above;
- b) the notification of withdrawals referred to in paragraph 2 of Article 10 above, and
- c) the date of entry into force of this Agreement and any subsequent Annexes, as well as their amendments.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Agreement.

Done in Arvidsjaur this 10 of March 2015 in a single original in the English language.

For the Government of the Kingdom of Denmark

For the Government of the Republic of Finland

For the Government of the Kingdom of Norway

For the Government of the Kingdom of Sweden

2.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (384/2002) 2 § och
ändras 1 och 3 § som följer:

Gällande lydelse

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Åbo den 9 juni 2001 ingångna avtalet mellan Konungariket Danmark, Republiken Finland, Konungariket Norge och Konungariket Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av republikens president.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Föreslagen lydelse

1 §

Av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Åbo den 9 juni 2001 ingångna avtalet mellan Konungariket Danmark, Republiken Finland, Konungariket Norge och Konungariket Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet gäller *artikel 2* som lag sådan som Finland har förbundit sig till *den*.

2 §

[upphävs]

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av de övriga bestämmelserna i avtalet och av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.